

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. L., N.** IČO: X., proti žalovanému **JUDr. M. O.**, správca podstaty úpadcu S., výrobné družstvo L., P., so sídlom kancelárie správcu Š., v **konaní o určenie zabezpečovacieho práva pohľadávok v popretej výške 19 480,45 Eur**, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31. augusta 2010, č. k. 3CoKR/28/2010-211, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice I. rozsudkom zo dňa 19. 04. 2010, č. k. 31Cbi/3/2009-105 určil, že zabezpečovacie právo veriteľa M. L. so sídlom N., IČO: X., vzťahujúce sa k pohľadávkam označeným správcou ako 6/1, 6/2, 6/3, 6/4 a 6/8 je zistené ako zabezpečovacie právo v plnom rozsahu vo výške 10 768,47 Eur, a to tak, že v prípade pohľadávky označenej ako 6/1 – zistená suma pohľadávky 2 824,24 Eur so zisteným zabezpečovacím právom v rozsahu 835,19 Eur, v prípade pohľadávky označenej ako 6/2 - zistená suma pohľadávky 3 235,51 Eur so zisteným zabezpečovacím právom v rozsahu 3 235,51 Eur, v prípade pohľadávky označenej ako 6/3 – zistená suma pohľadávky 204,77 Eur so zisteným zabezpečovacím právom v rozsahu 204,77 Eur, v prípade pohľadávky označenej ako 6/4 – zistená suma pohľadávky 3 419,34 Eur so zisteným zabezpečovacím právom v rozsahu 3 419,34 Eur, v prípade pohľadávky označenej ako 6/8 – zistená suma pohľadávky 3 073,66 Eur so zisteným zabezpečovacím právom v rozsahu 3 073,66 Eur, v prípadoch pohľadávok označených ako 6/1, 6/2, 6/3, 6/4 a 6/8 ako zabezpečovacie právo, druhé v poradí. Súd prvého stupňa v prevyšujúcej časti, týkajúcej sa uplatnenia zabezpečovacieho práva u pohľadávok č. 6/5, 6/6, 6/7 až 6/15 konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania

nepriznal. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobca si v konkurznom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 31K/42/2008-15 samostatnými prihláškami zo dňa 19. 12. 2008 prihlásil svoju pohľadávku v celkovej výške 19 480,45 Eur (586 869,-- Sk). U všetkých prihlášok si žalobca – veriteľ, uplatnil i zabezpečovacie právo – záložné právo v zabezpečenej sume 324 411,-- Sk. Správca podstaty poprel žalobcom uplatňované zabezpečovacie právo v celom rozsahu. Uznesením zo dňa 19. 04. 2010 súd prvého stupňa pripustil zmenu petitu v zmysle návrhu žalobcu. Z povahy konania charakterizovaného ako konanie vyvolané konkurzom mal súd prvého stupňa za preukázané, že popretím prihlásenej pohľadávky žalovaným vznikol žalobcovi naliehavý právny záujem na rozhodnutí súdu v tomto konaní. Súd prvého stupňa na základe uvedeného uviedol, že postup správcu, týkajúci sa popretia zabezpečovacieho práva, považuje za oprávnený, s poukazom na tú skutočnosť, že zabezpečovacie právo a jeho rozsah neboli veriteľom správne uplatnené, pretože si veriteľ v prihláškach označených č. 6/5, 6/6, 6/7, 6/9 až 6/15 uplatnil zabezpečovacie právo, ktoré tu nie je, pretože pohľadávky uplatnené v prihláškach č. 6/5, 6/6, 6/7, 6/9 až 6/15 vznikli buď neskôr ako samotné zabezpečovacie právo, prípadne sa na ne zabezpečovacie právo nevzťahovalo z toho dôvodu, že prihlásené zabezpečovacie právo sa týkalo zabezpečenej pohľadávky z titulu nedoplatkov na dani z nehnuteľnosti a netýkalo sa žiadnych iných pohľadávok. Ďalej postup správcu, týkajúci sa popretia zabezpečovacieho práva, považuje za oprávnený taktiež s poukazom na tú skutočnosť, že výška pohľadávok č. 6/1, 6/2, 6/3, 6/4, 6/8 je celkovo 12 757,52 Eur, avšak výška zabezpečenej sumy je len 10 768,47 Eur a keďže veriteľ neurčil správne rozsah zabezpečenia zabezpečovacím právom pri jednotlivých pohľadávkach, správca nemohol uznať zabezpečovacie právo ani len čiastočne. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa ust. § 142 ods. 2 O. s. p. a § 146 ods. 2 O. s. p.

Na základe odvolania žalovaného Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil rozsudkom zo dňa 31. 08. 2010, č. k. 3CoKR/28/2010-211. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozsudku súdu prvého stupňa, ku ktorému poznamenal, že pokiaľ súd prvého stupňa označil postup správcu, t. j. popretie u pohľadávok 6/5 až 6/7 a 6/9 za správny, týka sa toto jeho stanovisko pohľadávok, o ktorých konanie bolo zastavené. Aj u ďalšej časti, t. j. u pohľadávok 6/1 až 6/4 a 6/8 žalobca uplatnil záložné právo v rozsahu 12 757,52 Eur, i keď výška zabezpečenej sumy bola 10 768,47 Eur, z ktorej aj súd prvého stupňa správne vychádzal. V žiadnom smere svojim rozhodnutím

neprekročil rozsah nárokov uplatnených prihláškami. Z týchto dôvodov považoval rozsudok súdu prvého stupňa za vecne správny.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie v zákonnej lehote, ktoré odôvodnil tým, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom s poukazom na ust. § 237 písm. f/ O. s. p. Podľa dovolateľa je odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nepreskúmateľné, nepresvedčivé, arbitrárne a vydaním tohto rozsudku zo strany krajského súdu došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. Postup okresného súdu podľa dovolateľa vyvolal závažnú právnu otázku, ktorou je to, či môže súd v incidenčnom konaní rozsudkom meniť obsah prihlášky veriteľa tak, aby výrokom v rozsudku došlo k odstráneniu väd v prihláške veriteľa, ktorých sa dopustil veriteľ a tak dotvoriť obsah prihlášky veriteľa. V odvolaní žalovaný poukázal na tú skutočnosť, že súd pochybil, ak sa prísne nedržal obsahu prihlášok žalobcu, čím vytvoril neprijateľný precedens, kedy incidenčné konanie o určenie pravosti popretej pohľadávky podľa ust. § 31 ods. 3 ZKR v zmysle rozsudku okresného súdu je konaním, v ktorom veritelia môžu odstraňovať nedostatky svojich konkurzných prihlášok. Po preštudovaní rozsudku odvolacieho súdu má dovolateľ za to, že odvolací súd sa vo svojom odôvodnení vôbec nezaoberal argumentmi žalovaného, ktoré argumenty boli uvedené v odvolaní. Dovolať si je vedomý, že súd nie je povinný dať odpoveď na všetky argumenty účastníka konania, avšak dôvody uvedené v odvolaní považuje žalovaný za tak závažné, že konštatovanie odvolacieho súdu o stotožnení sa s odôvodnením súdu prvého stupňa nie je dostatočné. Vzhľadom na uvedené dovolateľ navrhuje napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolať v podanom dovolaní zároveň navrhol odložiť vykonateľnosť rozsudku odvolacieho súdu.

Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že tvrdenie dovolateľa o odňatí možnosti konať pred súdom neobstojí, keďže mal dostatočný priestor na pojednávaní na súde prvého stupňa predložiť také dôkazy, resp. tieto navrhovať tak, aby podporili jeho tvrdenia. Podľa žalobcu nedošlo ani k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces a rozhodnutie odvolacieho súdu je preto správne, preskúmateľné a presvedčivé. Naopak, tvrdenia žalovaného, uvedené v dovolaní, považuje žalobca za zavádzajúce a zmätočné. V tejto súvislosti upriamil žalobca pozornosť na ust. § 32 ods. 6 a 10 ZKR, pričom zdôraznil, že v danom prípade ide o typicky sporové konanie a veriteľ sa môže

domáhať len toho, čo uviedol v prihláške. Nie je preto možné, aby súd v konaní priznal veriteľovi viac, ako si uplatnil v prihláške. Žalobca ďalej nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že rozhodnutím súdu prvého stupňa došlo k odstráneniu nedostatkov prihlášok žalobcu. Obdobne by postupoval súd podľa žalobcu pri konaní o popretej pohľadávke vo všeobecnosti. Veriteľ sa môže žalobou domáhať, aby súd určil výšku jeho popretej pohľadávky, následne súd rozhodne o popretej pohľadávke tak, že určí výšku príslušenstva, ktorá sa však môže odlišovať od výšky príslušenstva uvedenej v prihláške. Uvedené má za následok zmenu výšky prihlásenej pohľadávky, pričom táto zmena nastala až po uplynutí lehoty na prihlasovanie. Vzhľadom na uvedené žalobca navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalovaného zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O. s. p.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podľa ust. § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa ust. § 153 ods. 3 a 4 O. s. p.

V prejednávanej veci odvolací súd potvrdil v napadnutej časti rozsudok súdu prvého stupňa bez toho, že by vyslovil prípustnosť dovolania, a preto prípustnosť dovolania podľa ust. § 238 ods. 3 O. s. p. nie je daná.

Dovoláním z dôvodov uvedených v ust. § 237 O. s. p. je možné napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo

na povahu predmetu konania. Prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 O. s. p. nie je daná tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z vád uvedených v tomto ustanovení. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v tomto prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j., ak sa stali skutočnosťami, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu. K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z vád uvedených v ust. § 237 O. s. p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale aj z úradnej povinnosti (§ 242 O. s. p.).

Dovolací súd preto s poukazom na ust. § 242 ods. 1 O. s. p. skúmal, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád v zmysle § 237 O. s. p. a najmä sa zameril na tvrdenie dovolateľa, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa dovolateľa je dôvodom prípustnosti jeho dovolania skutočnosť, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, nepresvedčivé, arbitrárne a vydaním tohto rozsudku zo strany krajského súdu došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Vyjadruje to aj znenie ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku uvedie súd podstatný obsah prednesov, stručne a výstižne vyloží, ktoré skutočnosti má preukázané a ktoré nie, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, prečo nevykonal i ďalšie dôkazy, a posúdi zistený skutkový stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické

hľadiská. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia súdu, pričom odôvodnenie je zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia a nástrojom ochrany pred svojvôľou súdnej moci. Odôvodnenie rozsudku by malo účastníkom konania dovoliť posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní vo veci samej.

Súd prvého stupňa však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu, uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Podľa dovolacieho súdu odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p. obsahuje všetky náležitosti kladené zákonom.

Žalovaný podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa z dôvodu, že súd prvého stupňa svojím rozhodnutím, ktorým žalobe vyhovel, išiel nad rámec prihlášky konkurzného veriteľa tým, že jej obsah sám upravil v incidenčnom konaní.

Odvolací súd sa s týmto argumentom dovolateľa v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal, keď uviedol, že u pohľadávok 6/1 až 6/4 a 6/8 žalobca uplatnil záložné právo v rozsahu 12 757,52 Eur, i keď výška zabezpečenej sumy bola 10 768,47 Eur, z ktorej aj súd prvého stupňa správne vychádzal, a preto v žiadnom smere svojím rozhodnutím neprekročil rozsah nárokov, uplatnených prihláškami.

Záver odvolacieho súdu dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia, keď rozhodnutie súdu o určení popretého zabezpečovacieho práva, vychádzalo z právneho dôvodu konkurznej prihlášky a zisteného zabezpečenia v rozsahu 10 768,47 Eur, ktoré neprekročilo výšku zabezpečovacieho práva, uplatneného konkurznými prihláškami.

Závaznosť konkurznou prihláškou neznamená totiž, že súd nemôže zabezpečovacie právo pohľadávky zistiť v menšom, než v rozsahu uplatnenom konkurznou prihláškou.

Keďže v danom prípade neboli splnené podmienky pre prípustnosť dovolania v zmysle § 238 O. s. p. a dovolací súd nezistil taktiež, že v konaní pred súdom odvolacím došlo k takému pochybeniu, pre ktoré by bola daná prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p., dovolanie žalovaného pre jeho neprípustnosť podľa 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. odmietol.

Úspešnému žalobcovi vzniklo podľa ust. § 243b ods. 5 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. právo na náhradu trov dovolacieho konania. Dovolací súd ale žalobcovi nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 29. novembra 2011

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová